

Secretele industriei textile românești dezvăluite într-o expoziție unică la Timișoara

Timișoara, 3 octombrie. Astăzi se deschide la centrul cultural FABER expoziția "**Secrete Întreșute**", care explorează industria textilă din Timișoara și din România. Prin colaborări inedite între designeri români, cercetători, ingineri, producători, fabrici de textile locale și studenți, expoziția scoate în evidență puterea designului de a schimba modele de lucru convenționale din industrie și prezintă abordări îndrăznețe și vizionare de a colabora și produce.

Lucrările prezentate abordează teme esențiale pentru dezvoltarea industriei textile, precum deșeurile textile, reciclarea și reutilizarea creativă (upcycling) și lacunele din lanțurile de aprovizionare.

Expoziția "Secrete Întreșute", curatoriată de Martina Muzi, face parte din **programul Design Signals** de la FABER care își propune să investigheze ecosistemul designului din Timișoara și urmărește fragmentările și transformările ramurilor industriei din oraș.

Ancorată în raportul sociologului Norbert Petrovici, „**Schimbări pe piețele globale de textile: Rolul României în lanțul valoric global între 1962 și 2022**”, expoziția reflectă starea actuală a industriei textile în România, dar și în oraș, din perspectivă economică și socio-culturală, considerând factorii istorici și relația cu piața globală. Din punct de vedere istoric, marile fabrici de stat precum *Uzinele Textile Timișoara (UTT)*, *1 Iunie*, *Industria Lânii (ILSA)*, *Bumbacul* au fost esențiale pentru economia și viața comunității Timișoarei, modelând cartiere întregi și mijloace de trai. Cu toate acestea, odată cu creșterea concurenței la nivelul UE, producția de masă a scăzut. Astăzi, deși industria este mai puțin vizibilă, este departe de a fi dispărută.

Conform cercetării, din anii 1990 până la mijlocul anilor 2000, exporturile de textile au deținut **cea mai mare pondere în coșul de exporturi al României**, reprezentând 25% din totalul exporturilor. Până în 1998, importanța sectorului textil **a crescut semnificativ la 36%**, devenind cea mai mare categorie de export până la mijlocul anilor 2000. Cu toate acestea, în perioada de după criza globală din 2008, ponderea sectorului textil a scăzut considerabil la **6,9% până în 2021**.

Chiar dacă procentul de export de textile a scăzut mult după criza din 2008, exporturile de textile ale României au rămas relativ stabile după. Această tendință nu sugerează o slăbire a poziției României în sectorul textil global, ci mai degrabă o creștere generală a globalizării lanțului de

aprovizionare textil, cu o valoare de piață mai mare tranzacționată la nivel global, o concurență sporită și schimbări în lanțurile globale de aprovizionare.

În plus, industria textilă din România s-a adaptată și au apărut sisteme de producție mai mici și mai flexibile, profund interconectate cu sectoare precum cel automotive, chimic și agricol. **În industria automotive**, România exportă **bunuri intermediare esențiale**, cum ar fi scaune auto(19,68%) și fibre sintetice, care sunt componente cruciale în procesele de producție în țări precum Germania și Franța.

Cu toate acestea, România în continuare exportă o varietate de **bunuri de consum finale cu un grad ridicat de complexitate**, cum ar fi costume și pantaloni pentru femei (5,03%), costume și pantaloni pentru bărbați (4,03%), încălțăminte din piele (6,00%) și paltoane pentru femei (3,86%).

Curatoarea Martina Muzi, designer și profesoară de design la Design Academy Eindhoven, despre conceptul curatorial și designerii prezenți în expoziția "Secrete Întreșute":

"Industria textilă face parte din patrimoniul industrial al orașului și este recunoscută ca fiind materialul cel mai des în contact cu pielea noastră, motiv pentru care suntem interesați să o observăm în ansamblu, ca un rezultat al tehnicilor complexe de țesut, al transformărilor resurselor, al inteligenței mașinilor, al proceselor ingineresti, al cunoștințelor umane, al memoriei colective și al provocărilor de mediu. Designerii selectați pentru expoziția "Secrete Întreșute" sunt curioși și deschiși să experimenteze la intersecția dintre design, industrie și cercetare. Proiectele lor multidisciplinare arată o varietate de abordări de design, unelte, tehnici, medii și materiale."

Oana Simionescu, arhitectă, director executiv FABER, despre patrimoniul industrial și importanța colaborării:

"Programul Design Signals a reușit să aducă împreună designeri tineri și profesioniști români, cercetători, fabrici de textile, studenți, ingineri, producători, dar și foști muncitori din fabrici. Anul acesta, am deschis ușile fabricilor de textile din Timișoara pentru a dezvălui procesele din interior, dar și pentru a crea colaborări unice între acestea și designeri. Am continuat și colaborarea cu Universitatea Politehnica Timișoara, cu care împreună am creat conexiuni între designeri și ingineri pentru lucrări de design inovative."

A fost foarte important pentru noi să înțelegem ce a însemnat industria aceasta pentru oameni, de aceea am invitat foști muncitori să ne povestească despre munca și viața în fabricile de

textile. Ne dorim ca acest tip de colaborare să fie un punct de referință pentru importanța industriilor creative în sectorul economic și administrativ al orașului.”

Expoziția **"Secrete Întrețesute"** poate fi vizitată în perioada **3 octombrie – 24 noiembrie**, la FABER – halele Azur, de marți până vineri, între **orele 10:00 - 19:00**, iar în weekend, între orele 11:00 - 19:00. **În zilele de 4 și 5 octombrie**, expoziția face parte din programul **Noaptea Albă a Galeriilor** și are program extins de vizitare, până la ora 22:00. Expoziția beneficiază de un program de mediere prin **tururi ghidate**, dar și de programe speciale pentru copii.

Vernisajul expoziției este urmat de un performance muzical al artistului Marcus Aburelius, care va surprinde publicul cu experimentări avant-pop, povestiri AV și sunete augmentate prin software, toate create special pentru această ocazie.

După vernisajul expoziției, pe 4 octombrie, va avea loc o conferință care aduce împreună designeri, cercetători și reprezentanți ai fabricilor de textile din Timișoara. Conferința aduce în prim-plan subiectele-cheie din lucrările în expoziție, precum: evoluția industriei textile în România, resursele locale, reciclarea și reutilizarea creativă a materialelor textile. Prezența la Conferință este deschisă publicului și gratuită. Programul poate fi consultat [aici](#).

Programul Design Signals continuă demersul început anul trecut împreună cu Universitatea Politehnica Timișoara - **Bright Cityscapes**. Parte din Programul Național Timișoara 2023: Capitală Europeană a Culturii, programul a oferit o inițiere în evoluția sectorului industrial din Timișoara, prin practici contemporane de design și a adus împreună gânditori, designeri, sociologi, rețele creative, mediul academic, instituții și companii internaționale, într-o serie de expoziții, conferințe și ateliere. Design Signals va continua și în următorii ani, investigând industria chimică și cea agroalimentară.

Partener strategic: Universitatea Politehnica Timișoara

Proiectul este finanțat prin Ordinul Arhitecților din România, Administrația Fondului Cultural Național (AFCN) și Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara.

Cu sprijinul partenerilor: Convenția Organizațiilor Studentești din Politehnică (COSPOL), Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, Facultatea de Arte și Design a Universității de Vest Timișoara, Het Nieuwe Instituut, Muzicon, Organizația Studenților din Universitatea de Vest din Timișoara (OSUT), The European Creative Hubs Network (ECHN)

Colaboratori: Ami Amalia, Cottontex, Ecocinix, IMP România, LanaTerm, ISHO, Pasmatex, Uniunea Tehnologiilor Textile (UTT)

Susținut de: Banca Transilvania, Azur, Hamilton, Flex. Partener mobilitate: Autonom

Partener media principal Radio Guerrilla. Parteneri media: Empower Artists, Igloo, Kajet, Platforma ISCOADA, Revista Atelierul, Știri de Timișoara, The Institute, TVR Timișoara, Zeppelin.ro

FABER este un centru cultural independent, fondat de un grup de antreprenori timișoreni din domeniile arhitectură, IT și social-cultural. Încrederea în potențialul Timișoarei și dorința de a contribui la consolidarea industriei creative din oraș i-au adus împreună, în 2017, când au decis achiziționarea halei industriale din complexul AZUR și transformarea ei în clădirea FABER .

Calitățile arhitecturale ale spațiului FABER s-au bucurat de recunoaștere internațională în cadrul premiilor New European Bauhaus 2020, clădirea FABER devenind finalistă la categoria “Clădiri renovate în spiritul circularității”. Arhitecții clădirii - echipa FOR au fost nominalizați la prestigiosul Premiu european pentru arhitectură, Mies Van Der Rohe și premiați în cadrul Bienalei de Arhitectură BETA 2022.

În anul Timișoara - Capitală Europeană a Culturii, FABER a devenit un spațiu de referință pentru o serie de evenimente din cadrul agendei culturale. În parteneriat cu Universitatea Politehnica Timișoara, FABER a desfășurat programul Bright Cityscapes, prin care a început investigarea economia Timișoarei și a ecosistemului industrial. În 2024, FABER continuă programul de design și investighează o industrie a cărei poveste nu este doar despre automatizare, externalizare și rețele, ci și despre reziliență și invizibilitate: industria textilă.

Universitatea Politehnica Timișoara, universitate de cercetare avansată și educație, este una dintre școlile românești cu tradiție, recunoscută în plan național și internațional, atât prin activitatea generațiilor de cadre didactice, cât și prin activitatea de excepție a unor academicieni prestigioși. În structura Universității Politehnica Timișoara sunt incluse facultăți, departamente, institute și centre de cercetare, biblioteci, cămine, cantine, baze sportive, precum și serviciile tehnice și administrative, editura și tipografia, policlinica studentescă. Cele 10 facultăți ale universității asigură programe de studii pentru aproximativ 13.500 studenți.

În 2023, UPT a lansat platforma Campus Creativ pentru a coagula energia creativă și a susține multidisciplinaritatea atât în procesele didactice, cât și spre publicul larg.

Contact

Diana Caducenco
Ofițer de comunicare FABER
diana.caducenco@faber.ro
0749 384 026

